

Welbevinden en veerkracht van leerlingen én medewerkers

Op 't Hooghe Landt in Amersfoort staat het pedagogisch klimaat centraal. Daarbij zijn welbevinden en veerkracht van leerlingen én alle medewerkers belangrijk. De school heeft daarom verschillende interventies vormgegeven, zoals een aanpassing van het toetsbeleid, het aanbieden van de training 'Veerkrachtige schoolteams = veerkrachtige leerlingen' en er is een Back-Up voor leerlingen die dreigen uit te vallen gerealiseerd. De schoolleiding werkt in deze ontwikkeling nauw samen met de ondersteuningscoördinator, Martina Acharrat.

't Hooghe Landt is een school in Amersfoort met circa 1.300 leerlingen. Rein Westrik is er voor het vierde schooljaar rector. Hij vertelt dat hij op een aantal zaken rondom welbevinden en veerkracht

een duidelijke richting heeft gekozen. Rein: "Een voorbeeld van wat toen is ingevoerd is structureel ruimte voor het mentoraat, elke dag van half negen tot negen. In de brugklas starten leerlingen vier keer per week een half uur met de eigen mentor, in de tweede klas drie keer en in de bovenbouw twee keer." 't Hooghe Landt wil met een aantal veranderingen het eigenaarschap van leerlingen

"Als school willen we de huidige stress en prestatiedrang van leerlingen niet voeden. De lat ligt al zo hoog."

Martina, ondersteuningscoördinator

vergroten en tegelijkertijd minder 'aanbodgestuurd' onderwijs verzorgen.

Een ander voorbeeld van wat we hebben aangepast, is het toetsbeleid. Martina is ondersteuningscoördinator en ze werkt zestien jaar op 't Hooghe Landt. Martina: "Als school wilden we wat doen aan de huidige stress en prestatiedrang. De lat ligt zo hoog. Toen ik begon als docent Engels in 2007 hadden we voor mijn vak 27 toetsen in één leerjaar, dat was veel te veel. Nu hebben we acht toetsen per vak!"

ONDERSTEUNINGSCOÖRDINATOR

Op 't Hooghe Landt is de mentor het eerste aanspreekpunt, de spil, voor leerlingen, ouders, verzorgers en medewerkers. Daarnaast heeft de school een intern ondersteuningsteam, bestaande uit remedial teachers, leerlingbegeleiders, een orthopedagoog, een gedragsspecialist en de ondersteuningscoördinator. Martina Acharrat, de ondersteuningscoördinator, is de spin in het web. Naast dat ze intern aanspreekpunt is voor alles op het gebied van ondersteuning, is ze ook contactpersoon voor onder andere de gemeente, sociale wijkteams, leerplichtambtenaren en de jeugdhulpverlening. Martina houdt zich uitsluitend bezig met de werkzaamheden die hieruit voortvloeien. Zij heeft daar tegenwoordig een dagtaak aan.

Martina: "Ik zorg ervoor dat leerlingen indien nodig hulp krijgen. Samen met het ondersteuningsteam kijken we naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Ook voor medewerkers ben ik het aanspreekpunt met betrekking tot maatwerk en ondersteuning." Martina kijkt altijd naar het totaalplaatje binnen een casus en neemt de tijd om integraal naar de behoeften te kijken. "Ik los het probleem niet voor een leerling of collega op, maar ik stel veel vragen om een passende interventie af te spreken met de

betrokkenen." Rein: "Dat is echt een kwaliteit van onze ondersteuningscoördinator."

MEDEDOGEN EN BETROKKENHEID

Op 't Hooghe Landt is het uitgangspunt leerlingen in de klas te houden. Martina: "Er zijn daarom geen standaardstraffen vastgelegd, maar we gaan met elkaar in gesprek. We maken afspraken en we geven leerlingen het vertrouwen dat ze die afspraken nakomen. Als dat niet lukt, dan bekijken we hoe we het anders kunnen aanpakken." Rein: "Dat wil niet zeggen dat er geen consequenties aan bepaald gedrag hangen. In onze school willen we graag mededogen en ontwikkeling benadrukken."

BACK-UP EN 'JE BREIN DE BAAS?!'

't Hooghe Landt heeft een 'Back-Up', dit is een groepsvoorziening bedoeld voor leerlingen die door bijzondere omstandigheden dreigen uit te vallen. Martina: "De leerlingen hebben daar een plek om aan zichzelf te werken. Onze orthopedagoog en specialistische jeugdhulpbegeleiders begeleiden de leerlingen. In de Back-Up werken leerlingen aan persoonlijke doelen om weer te kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs." Deze interventie vergroot het zelfvertrouwen van leerlingen en biedt ruimte voor maatwerk. Leerlingen geven aan dat zij zonder deze voorziening niet naar school zouden gaan. Rein vult aan: "Dit is essentieel anders dan bijvoorbeeld een time-out voorziening of een opvanglokaal. Het is gebaseerd op de behoefte van de leerling."

Om mentaal welbevinden over de hele breedte van de school in te bedden, wordt in de brugklas 'Je brein de baas?!' aangeboden. Dit is een lespakket om de mentale gezondheid van leerlingen te versterken.

VEERKRACHTIGE SCHOOLTEAMS = VEERKRACHTIGE LEERLINGEN

De school gelooft dat het effect van veerkrachtige medewerkers doorwerkt op de veerkracht en het welbevinden van leerlingen. Alle teams hebben daarom de training "Veerkrachtige schoolteams = veerkrachtige leerlingen" gevolgd van psycholoog Laura Stroo. Martina: "In die training wordt aandacht besteed aan hoe je invloed kunt hebben op je eigen veerkracht en daarmee op die van de leerlingen." Ook hebben alle teams trainingen gevolgd over groepsdynamiek. Elk team heeft een gezamenlijke check-in, waarin

"Op onze school hebben alle medewerkers een grote pedagogische rol."

Ben, schoolleider

collega's kunnen delen hoe het met ze gaat. In de ontwikkelgesprekken met de leidinggevende is veel aandacht voor de ontwikkeling en het welbevinden van de medewerker." De school gelooft dat het effect van veerkrachtige medewerkers doorwerkt op de veerkracht en het welbevinden van leerlingen. Alle teams hebben daarom de training "Veerkrachtige schoolteams = veerkrachtige leerlingen" gevolgd van psycholoog Laura Stroo. Martina: "In die training wordt aandacht besteed aan hoe je invloed kunt hebben op je eigen veerkracht en daarmee op die van de leerlingen." Ook hebben alle teams trainingen gevolgd over groepsdynamiek. Elk team heeft een gezamenlijke check-in, waarin collega's kunnen delen hoe het met ze gaat. In de ontwikkelgesprekken met de leidinggevende is veel aandacht voor de ontwikkeling en het welbevinden van de medewerker."

TOTAALPAKKET EN CULTUUROMSLAG

Volgens Rein en Martina is het werken aan mentaal welbevinden en veerkracht een totaalpakket. Martina: "Het gaat niet om één interventie en dan is het klaar. Het is een totaalpakket van een gewijzigd toetsbeleid, een stevig mentoraat, aandacht voor welbevinden en veerkracht van zowel leerlingen en leraren middels lespakketten en trainingen, initiatieven zoals de Back-Up, samenwerking met jeugdhulpverlening en andere instanties, en ga zo maar door." Rein besluit: "Dit alles maakt deel uit van een cultuurverandering. Op onze school zijn medewerkers, leraren en onderwijsondersteunend personeel, niet enkel bezig met hun vak of taak, maar iedereen heeft een grote pedagogische rol."